

तातोपानी कुण्ड बन्द हुँदा विद्यालय सञ्चालनमा समस्या

-सन्तोष गौतम

म्यादी, २५ माघ

मुख्य आयोगोंका रूपमा रहेको तातोपानी कुण्ड बन्द हुँदा स्थानीयोंको बेनी नगरपालिका-४ स्थित सरस्वती मार्गी सञ्चालनमा समस्या भएको छ। प्राकृतिक तातोपानीको कुण्डमा स्नान गर्न आउने बिरामीहरूले तिर्ने शुल्क र चन्द्रबाट विगत १२ वर्षदिविय निजी स्नोतका शिक्षकलाई तलब उपलब्ध गराएँदै आएको थियो। कोरोना (भाइरस)को महामारीका कारण पछिल्लो दुई वर्षयता तातोपानी कुण्ड बन्द हुँदा विद्यालय सञ्चालनमा असर परेको प्रधानाध्यापक सुरत बानियाले बताउनुभयो।

“१६ जनामध्ये

चारजना शिक्षकको तलबका लागि तातोपानी कुण्डले मासिक रुपमा एक लाखुका दरले सहयोग गर्दै आएको थियो,” उहाँले भन्नुभयो “कुण्ड बन्द हुँदा त्रै खोजेर शिक्षकको तलब, भत्ताको जोहो गर्नुपरेको छ। तीन महिनामा दुई महिनाको तलब दिने र एक महिनाको पछि दिने गरी भुक्तानी गरिएको छ।”

गत वर्षसम्म १० निजी स्नोतका शिक्षक रहेकामा बेनी नगरपालिकाले दरबन्दी मिलानका ऋगमा यसपालि प्रावित हक्का पाँचजना शिक्षक पठाएको छ। यसअघि प्रावित हक्का पाँचजना मात्र स्थानीय दरबन्दीका शिक्षक थिए। मार्गी तहका एकजना शिक्षण सहयोगा

अनुदानबाट नियुक्त गरिएका शिक्षक छन्। प्राविको दरबन्दीमा नियुक्त भए पनि निमार्गी र मार्गीमा पढाउनेलाई भत्ता र निजी स्नोतका शिक्षकलाई भत्ता दिन तातोपानी कुण्डलाई आयोगोत बनाइएको थियो।

विसं २०७५ देखि निमार्गी र विसं २०७६ देखि मार्गी तह सञ्चालन भएको विद्यालयमा २५६ जना विद्यार्थी छन्। २०७६ साल चैत महिनादेखि बन्द भएको तातोपानी कुण्ड २०७७ साल माघ १ गतेदेखि खोलेकामा कोरोनाको दोस्रो लहर फैलेपछि २०७८ वैशाखदेखि बन्द भयो। गत असोज १ गतेदेखि खुलेको कुण्ड पुनः माघ महिनादेखि बन्द छ।

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विरामीको प्रवेश शुल्क र चन्द्र सहयोगबाट रु एक करोड २१ लाख आमदानी गरेको तातोपानी कुण्ड व्यवस्थापन समितिले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा रु ४० लाख आमदानी गरेको छ। समितिका अध्यक्ष वीन्द्रमान शाक्यले गत वर्ष छ हजार जनाले स्नान गरेकामा चालु आर्थिक वर्षको हालसम्म जम्मा दुई हजार पाँच सवयजना मात्र आएको बताउनुभयो।

रु ३५० तिरे १० दिनसम्म स्नान गर्न पाइन्छ। प्रवेश शुल्क र चन्द्र सहयोगबापत उद्देश्य रकममध्ये २५ प्रतिशत बेनी नगरपालिका र १३ प्रतिशत आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा

कर बुझाउनुपर्छ। बचत भएको रकम कुण्डका कर्मचारीको तलब, सञ्चालन, पूर्वाधार निर्माण, विद्यालयलाई अनुदानसरासामाजिक क्षेत्रमा खर्च गरिए आएको छ। प्राकृतिक उपचारस्थलका रूपमा परिवर्तित तातोपानीमा स्नानका लागि देशभरका नागरिकका साथै विदेशबाट पनि मानिसहरू आउने गर्नु। म्यादी नदीको किनारमा जमिनाभित्रबाट बिरुनोको गम्धमा निस्कर्ने मुहान रहेको छ। गम्धक आर्कामा एक प्राकृतिक ‘एन्टिबायोटिक’ भएको हुनाले कुण्डमा स्नान गर्दा एक व्यक्तिमा भएको रोग अर्को व्यक्तिमा सर्वे सम्पादना कम हुन्छ। दुई सय घरधुरी भएको तातोपानीमा १२ वटा होटल छन्। सबैजसो घरमा घरबास सुविधा छ। होटेलसँगै र व्यापारव्यवसाय पनि धराशायी बेनेको होटेल व्यवसायी कुमार केसीले बताउनुभयो। तातोपानी कुण्डमा विशेष गरेर असोज, कार्तिक, माघ, फागुन र चैत महिनामा मानिसहरूको घुँड्यो लाग्ने गर्छ।

एक दिनमा दुईपटक दुई/दुई घन्टाका दरले तातोपानीको कुण्डमा शरीर दुबाएर स्नान गरेपछिबाहिर निरिक्षक एर पाँच-दश मिनेटसम्म पछ्यौरा, ब्ल्याङ्केट, प्लास्टिक, काम्लो आदि न्याना कपडा ओढेर शरीरबाट चिर्चाट पसिना निस्कांदासम्म विश्राम गरिन्छ। तातोपानी कुण्डमा पुरुष र महिलाहरूका लागि फरक फरक समय तालिका बनाइएको छ।

कोठाभित्र स्नान गर्न मिल्ने बाथटब र एक, दुईपटक स्नान गर्नेहरूका लागि थप १०० जना क्षमताको दुईवटा पोखरी पनि छन्। म्यास्ट्रिक, बाथरोग, ढाड ढुङ्गे, छाला, सुनिएको, बजाएको, मर्किएको, पेट ढुङ्गे, खाना रुचि नहुने लगायतका स्वास्थ्य समस्या निको हुन सहयोग पुने तातोपानी कुण्ड

व्यवस्थापन समितिका सदस्य पदम बानियाले बताउनुभयो।

यस स्थानमा बिरेनु र गम्धक (सल्फर) तत्वसहितको ४५ देखि ५७ डिग्री सेल्सियस तातोपानी निस्कर्ने मुहान रहेको छ। गम्धक आर्कामा एक प्राकृतिक ‘एन्टिबायोटिक’ भएको हुनाले कुण्डमा स्नान गर्दा एक व्यक्तिमा भएको रोग अर्को व्यक्तिमा सर्वे सम्पादना कम हुन्छ। दुई सय घरधुरी भएको तातोपानीमा १२ वटा होटल छन्। सबैजसो घरमा घरबास सुविधा छ। होटेलसँगै र व्यापारव्यवसाय पनि धराशायी बेनेको होटेल व्यवसायी कुमार केसीले बताउनुभयो। तातोपानी कुण्डमा विशेष गरेर असोज, कार्तिक, माघ, फागुन र चैत महिनामा मानिसहरूको घुँड्यो लाग्ने गर्छ।

सबै क्षेत्रलाई खुलाउँदै गएको अवस्थामा स्वास्थ्य सुरक्षा मापदण्ड पालना गरी खोप लगाएका, कोरोना परीक्षण गरेको रिपोर्ट भएका, ज्वरो, रुखोको नभएकालाई कुण्डमा स्नान गर्न दिउपर्ने तातोपानी कुण्ड व्यवस्थापन समितिका कोषाध्यक्ष तुलप्रसाद श्रेष्ठले बताउनुभयो। “निश्चित मापदण्ड बनाएर तातोपानी कुण्ड सञ्चालन नहुँदा यहाँको सामाजिक, आर्थिक क्षेत्र प्रभावित भएको छ। कृपकदेखि व्यवसाय, शैक्षिक क्षेत्रमा असर पुरोको छ।”

गल्लिको गल्लोको खोप लगाइ चालु आर्थिक वर्षको हालसम्म जम्मा दुई हजार पाँच सवयजना मात्र आएको बताउनुभयो। तातोपानी कुण्डमा विशेष गरेर असोज, कार्तिक, माघ, फागुन र चैत महिनामा मानिसहरूको घुँड्यो लाग्ने गर्छ।

दोरपाटनमा हिउँले कठ्याङ्गग्रिएर मर्न थाले मृग

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, २५ माघ

नेपालको एकमात्र शिकार आरक्ष दोरपाटन शिकार आरक्षमा हिउँले कठ्याङ्गग्रिएर एक रुत्वा (मृग)को मृत्यु भएको छ। शिकार आरक्ष क्षेत्रको माथिल्लो बुकी तथा जङ्गल क्षेत्रमा बाकलो बुकी तथा जङ्गलमा बुकुरले मृग फेला परेको थियो। एक वर्षको मृत्यु मृग खाडलमा पुरिएको छ।

शिकार आरक्षको बुकी

भेटिएको आरक्ष कार्यालयले जानाएको छ। उद्धार गर्ने रुपमा रुपमा मर्ने गरेरको छन्। लामो समय हिउँ नपरिलएपछि कतिपय जानावर भोक्को कारण पनि मर्छन्।

अत्यधिक हिमपात र चिसोले दोरपाटन क्षेत्रको जनजीवन प्रभावित बनेको छ। शिकार आरक्ष केन्द्र सदकखण्डको सुप्राङ्गबाट दोरपाटन उपत्यकासम्मको खण्ड पूर्णरूपले अवरुद्ध बनेको छ। यातयात सञ्चालन पूर्ण अवरुद्ध भएको रेञ्जर रेम्पीको भनाइ छ।

गल्कोट नगरपालिकामा नगर प्रहरी

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, २५ माघ

बागलुडको गल्कोट नगरपालिकाले नगर प्रहरी भर्ना प्रक्रिया सुरु गरेको छ। नगरका योजना कार्यान्वयनका बेला देखिने सुरक्षा समस्या र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षणको काममा लानेछन्। “कार्यालयमा भीड लाग्दा व्यवस्थापन गर्नेसमेत कोही छैन, कालिकोहाँ अनावश्यक मान्छेले दुख दिनुपर्छ,” उहाँले भन्नुभयो “कुण्ड सञ्चालन नहुँदा यहाँको सामाजिक, आर्थिक क्षेत्र प्रभावित भएको छ। कृपकदेखि व्यवसाय, शैक्षिक क्षेत्रमा असर पुरोको छ।”

बागलुडका दश स्थानीय तहमध्ये नगर प्रहरी भर्ना गर्ने गल्कोट तेस्रो नगरपालिका

नगरपालिकामा नगर प्रहरी गठन

गरिएको थियो। नेपाल प्रहरीले नगरपालिकारो शार्टिसुरक्षामा सहयोग गर्ने भए पनि नगरका अधिकारी तुलबहादुर विकले बताउनुभयो। अहिले नियुक्त भएका प्रहरीले कार्यालय र सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षणको काममा लानेछन्। “कार्यालयमा भीड लाग्दा व्यवस्थापन गर्नेसमेत कोही छैन, कालिकोहाँ अनावश्यक मान्छेले दुख दिनुपर्छ,” नगरप्रमुख भर्त शर्मा गैरेले भन्नुभयो, “दूला समस्या आउँदा नेपाल प्रहरी छ, स-साना समस्या त हाम्रो प्रहरी पनि सक्रिय रहन सक्छ।”

यसअधिवागलुडरोपाटन

ताराखोलाको आफ्नै पाठ्यक्रम

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, २५ माघ

जिल्लामा आइसकेको छ। तर जाडो छल्न बैंसी (जिल्लाबाट बाहिर) जाने भएकाले सबै बालबालिकालाई खोप लगाउन नसकिएको प्रमुख आचार्यले बताउनुभयो। हिमपातकै करण नार्पाभूमी गाउँपालिकामा भेने खोप अधियान नसकिएको उहाँले बताउनुभयो। नासो गाउँपालिकामा तोकिएको केन्द्रमार्फत लक्षित सबै वर्गका व्यक्तिलाई बुस्टर खोप लगाइसकिएको उहाँले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार अधियानकै कोभिसिल्ड, भेरोसिल्ड र जोन्सन एण्ड जोन्सन खोप लगाइसकेको छन्। विभिन्न कारणले यसअधियानकै कोरोना विरुद्धको खोप लगाउन छुटेका सबै